

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală

17 februarie 2019

Clasa a VI-a

1. Trei numere naturale, nenule, distincte îndeplinesc condițiile:

- i) dublul primului număr adunat cu triplul celui de-al doilea și cu de patru ori al treilea număr este 99;
- ii) triplul primului număr este egal cu dublul celui de-al doilea număr;
- iii) de cinci ori al doilea număr dă cât triplul celui de-al treilea număr.

Aflați cele trei numere.

2. Să se determine numerele de forma $a = 2^x \cdot 3^y$, $x, y \in \mathbb{N}$, știind că numărul $30a$ are în mulțimea \mathbb{N} cu 20 de divizori mai mulți decât numărul divizorilor lui $6a$.

3. Se consideră două unghiuri adiacente $\angle AOB$ și $\angle BOC$ de măsuri 108° , respectiv 68° . Semidreptele $[OM$, $[ON$ și $[OP$ sunt bisectoarele unghiurilor $\angle AOB$, $\angle BOC$, respectiv, $\angle MON$. Pe semidreapta opusă lui $[OP$ considerăm un punct Q , iar în interiorul unghiului $\angle AOQ$ alegem un punct D astfel încât $\angle DOQ = 10^\circ$. Să se arate că punctele B, O, D sunt coliniare.

4. Fie punctele $A_0, A_1, A_2, \dots, A_n$ situate în această ordine pe o dreaptă d , astfel încât $A_0A_1 = 1 \text{ cm}$, $A_1A_2 = 2 \text{ cm}$, $A_2A_3 = 2^2 \text{ cm}$, \dots , $A_{n-1}A_n = 2^{n-1} \text{ cm}$.

- a) Determinați numărul natural p , astfel încât $A_0A_p = 2047 \text{ cm}$.
- b) Dacă M este mijlocul segmentului A_2A_{12} și N este mijlocul segmentului A_4A_{10} , determinați măsura segmentului MN .

Notă:

- Toate subiectele sunt obligatorii;
- Fiecare subiect se notează cu 7 puncte;
- Timp de lucru: 2 ore.

Soluții și bareme orientative
Clasa a VI-a
Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului.

1. Soluția I

Notăm cele trei numere cu x, y , respectiv z . Din datele problemei deducem că:

$$2x + 3y + 4z = 99 \quad (1);$$

$$3x = 2y \quad (2);$$

$$5y = 3z \quad (3).$$

(3p)

Relațiile (2) și (3) se mai scriu $\frac{x}{2} = \frac{y}{3}$ și $\frac{y}{3} = \frac{z}{5}$ de unde se obține șirul de rapoarte: $\frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{5}$. Fie k valoarea comună a rapoartelor $\frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{5} = k$, de unde

$$\frac{x}{2} = k \Rightarrow x = 2k, \frac{y}{3} = k \Rightarrow y = 3k, \frac{z}{5} = k \Rightarrow z = 5k, \quad (2p)$$

$$\text{valori care înlocuite în relația (1) dau } 2 \cdot 2k + 3 \cdot 3k + 4 \cdot 5k = 99 \Leftrightarrow 4k + 9k + 20k = 99 \Leftrightarrow 33k = 99 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow k = 3, \text{ de unde } x = 6, y = 9, z = 15. \quad (2p)$$

Soluția II

Putem să luăm și astfel:

$$\text{din } \frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{5} \Leftrightarrow \frac{2x}{4} = \frac{3y}{9} = \frac{4z}{20} = \frac{2x+3y+4z}{4+9+20} = \frac{99}{33} = 3 \quad (3p)$$

$$\Rightarrow \frac{2x}{4} = 3 \Rightarrow x = 6; \frac{3y}{9} = 3 \Rightarrow y = 9; \frac{4z}{20} = 3 \Rightarrow z = 15. \quad (4p)$$

$$2. \text{ Deoarece } 6a = 2^{x+1} \cdot 3^{y+1} \text{ și } 30a = 5 \cdot 2^{x+1} \cdot 3^{y+1}, \text{ obținem egalitatea} \quad (1p)$$

$$20 + (x+2) \cdot (y+2) = 2(x+2) \cdot (y+2) \Leftrightarrow 20 = (x+2) \cdot (y+2). \quad (2p)$$

Apar următoarele situații:

$$\text{i) } x+2 = 2 \text{ și } y+2 = 10;$$

$$\text{ii) } x+2 = 4 \text{ și } y+2 = 5;$$

$$\text{iii) } x+2 = 5 \text{ și } y+2 = 4;$$

$$\text{iv) } x+2 = 10 \text{ și } y+2 = 2.$$

Obținem: i) $x = 0$ și $y = 8$; ii) $x = 2$ și $y = 3$; iii) $x = 3$ și $y = 2$; iv) $x = 8$ și $y = 0$.

În concluzie, numerele căutate sunt $2^0 \cdot 3^8, 2^2 \cdot 3^3, 2^3 \cdot 3^2, 2^8 \cdot 3^0$. (4p)

$$3. \text{ Deoarece } [OM \text{ este bisectoarea unghiului } AOB, \text{ avem că } m(\sphericalangle MOB) = 54^\circ \text{ și pentru că}$$

$$[ON \text{ este bisectoarea unghiului } BOC, \text{ avem că } m(\sphericalangle NOB) = 34^\circ \quad (2p)$$

$$m(\sphericalangle MON) = m(\sphericalangle NOB) + m(\sphericalangle MOB) = 88^\circ \quad (1p)$$

$$\text{Deoarece } [OP \text{ este bisectoarea unghiului } MON, \text{ avem că } m(\sphericalangle MOP) = 44^\circ \quad (1p)$$

$$m(\sphericalangle POB) = m(\sphericalangle MOB) - m(\sphericalangle MOP) = 10^\circ \quad (1p)$$

$$\sphericalangle POB \equiv \sphericalangle QOD \quad (1p)$$

$$\text{Cum } P, O, Q \text{ sunt coliniare, obținem că } B, O, D \text{ sunt coliniare.} \quad (1p)$$

$$4. \text{ a) Avem } A_0A_p = A_0A_1 + A_1A_2 + A_2A_3 + \dots + A_{p-1}A_p = 1 + 2 + 2^2 + \dots + 2^{p-1} = 2^p - 1. \quad (2p)$$

$$\text{Dacă } A_0A_p = 2047, \text{ adică } 2^p - 1 = 2047 \Rightarrow 2^p = 2^{11} \Rightarrow p = 11. \quad (1p)$$

$$\text{b) Din punctul a) avem } A_0A_n = 2^n - 1, n \in \mathbb{N}.$$

$A_2A_{12} = A_0A_{12} - A_0A_2 = (2^{12} - 2^2) \text{ cm}$. Dacă M este mijlocul lui $[A_2A_{12}]$, atunci
 $A_2M = MA_{12} = 2^{11} - 2 = 2046 \text{ cm}$.

De aici $A_0M = A_0A_2 + A_2M = 3 + 2046 = 2049 \text{ cm}$. **(2p)**

Analog $A_4A_{10} = A_0A_{10} - A_0A_4 = (2^{10} - 2^4) \text{ cm}$, de unde

$A_4N = NA_{10} = 2^9 - 2^3 = 504 \text{ cm}$ și atunci

$A_0N = A_0A_4 + A_4N = 15 + 504 = 519 \text{ cm} \Rightarrow MN = A_0M - A_0N = 1530 \text{ cm}$. **(2p)**